

Puheenjohtajan palsta

Wagner-perhe voi jälleen hyvin. Lopuileen kääntyvä vuosi on osoittanut tämän elinvoimaisesti. Maailmalla soi *Ring* ja *Parsifal* kolkasta kolkkaan, Thaimaasta Amazonakselle. Lukekaa vain kirjoitus Manauksen Ringistä tästä lehdestä. En ihmettelisi vaikka tekisimme pikapuoleen Helsingin tai Edinburghin sijasta matkan Ouagadougoun Ringiin tai Ülän-Batorin Parsifaliin, taikka päinvastoin.

Musiikki on universaalista, ainakin hyvä musiikki.

Wagner on myös kirjallisuuden kesto-suosikki. Monografioita Wagnerista ja hänen klaanistaan on ilmestynyt iät ajat. Viime aikoina esille ovat päässeet näyttävästi Wagnerin naiset, **Cosima** varjosta myös **Minna** ja **Mathilde**. Eikä tässä vielä kaikki. Wagnerin oopperat ovat olleet usean fiktiivisen teoksen innoittajina. Dekkarinlukijoita ilahduttaa esimerkiksi tänä vuonna ilmestynyt Bayreuthiin sijoittuva **Tessa Körberin** *Triste Töne* (Aufbau Taschenbuch, 2004), jossa Brünnhilden esittäjä murhataan Festspielhausissa kesken Valkyyriain esityksen, taikka muutaman vuoden takainen Stuttgartin Ringiin sijoittuva **Thea Dornin** *Ringkampf* (taskukirjana Goldmann Verlag, 2003, alun perin Rotbuch Verlag, 1996). Saadapa näitä joskus suomeksi!

Oma lukunsa on sitten Parsifal. Mielinkiinto Graalin maljan salaisuutta kohtaan ei näytä minkäänlaisia heikkenemisen merkkejä. Paras todiste tästä lienee **Dan Brownin** maailmanlaajuinen best-seller *Da Vinci code*, jossa malja lopulta jää löytymättä. Odottelimme siis jännityksellä jatko-osaa.

Sen sijaan saksalaisen **Michael Hese-mannin** teoksessa *Die Entdeckung des heiligen Graals*, alaotsikoltaan *Das Ende einer Suche* (Pattloch, 2003) malja löytyy ja esitetäänkin teoksessa oikein kuvien kera, ja itse paavi **Johannes Paavali II** sitä kunnioittamassa.

Täytyy tunnustaa, että kesällä, kun ei aamuisin tarvinnut kiirehtiä työn ääreen, jäin itsekin koukkuun tähän Graalin

etsintään.

Elokuvasa Wagner lienee aina elänyt hyvin, jo mykän elokuvan kaudella. Viime aikaisista mainittakoon Taru sormuksen herrasta, jonka yhtymäkohtia Wagner-traditioon professori **Hannu Salmi** kävi vast'ikään seuramme tilaisuudessa esittelemässä. Itse näin juuri Disneyn viimeisimmän piiretyn, riemastuttavan *Lehmäjengin*, jossa Valkyyriain ratsastus soi komeasti. Mutta Dan Brownin mukaanhan **Walt Disney** kuuluikin aikaan Graalin suojelijoiden veljeskuntaan.

Tervetuloa muuten ensi talvena seuramme tilaisuuteen Turkuun katselemaan Carl Froelichin Wagner-elokuvaa *Vita di Wagner* vuodelta 1913.

Ja missä Wagner, siellä skandaali. Kun vihreän kukkulan vallanperimyssota näyttää ainakin hetkeksi laantumisen merkkejä, vuoden skandaalin tittelin voinee jo tässä vaiheessa ojentaa Bayreuthin uudelle Parsifal-produktiolle. Ohjaaja **Christoph Schlingensiefel** ja pääprotagonisti **Endrik Wottrich** leikkivät välillä mykkäkoulua, välillä kuurupiiloa ja välillä nimittelyä lehdistön kautta; näyttelijöistä osa oli esityksen puolesta, osa vastaan. Pater bonus familias **Wolfgang Wagner** pysytteli hämmästyttävän tyyneenä taustalla, huolimatta siitä, että tyttärensä **Katharina** oli toisen pukarin apuohjaaja ja toisen morsian.

Miten itse Parsifalissa sitten kävi, siitä voitte lukea Jukka von Boehmin ja muiden silminnäkijähavainnot toisaalta tästä lehdestä.

Äsken viitattuun Wolfgang Wagnerin (joka täytti juuri 85 v) rauhallisuuteen saattaa osaltaan vaikuttaa myös se, että Katharina Wagner näyttäisi tällä erää selvästi vahvimmalta festivaalijohtajalta isänsä jälkeen. Paitsi että hän koulutetaan nyt Bayreuthissa apulaisohjaajana, on hän tehnyt jo parikin omaleimaista ohjausta, parin vuoden takainen Würzburgin Hollantilainen ja nyt Budapestin *Lohengrin*, josta **Olli Kauremaa** kertoo toisaalla tässä julkaisussa.

Teksti:
Heikki Virri

Wagnerin musiikin menestys ja tulevaisuus on kuitenkin viime kädessä riippuvainen siitä, että riittävän korkeatasoisia laulajia riittää. Wagner-seurat kautta maailman pyrkivät haravoimaan luopuvia Wagner-äänä, joita vuosittain lähetetään sitten Bayreuthiin haistelemaan ilmapiiriä ja samalla tutustumaan arvokkaaseen perinteeseen. Meidänkin seuramme on lähettänyt, ja osittain kustantanut, jo kymmenkunta stipendiaattia. Jälkeenpäin arvioiden valintamme ovat olleet erinomaisia. Valitettavasti stipendiä ei ole voitu myöntää kaikille, jotka sen olisivat sen ansainneet. Kiintiö on yksi per vuosi. Ilahduttavasti Bayreuthissa voi kuitenkin törmätä myös sellaisiin suomalaisiin stipendiaatteihin, jotka ovat siellä jonkin ulkomaisen seuran, yleensä saksalaisen seuran lähettäminä.

Näistä Wagner-äänistä vielä. Tänä vuonna on Bayreuthin Richard Wagner -museossa Villa Wahnfriedissä ollut esillä äärimmäisen mielenkiintoisen äänite-näyttely. Museossa on nimittäin ollut kuultavissa kaikkein ensimmäisten, vuosina 1876 - 1906 Bayreuthissa esiintyneiden laulajien äänityksiä **Lilli Lehmannista** lähtien, tosin äänitykset ovat hieman nuorempaa perua, vuosilta 1900 - 1930. Äänitykset on nyt myös julkaistu 12-osaisena CD-paketina (Gebhardt Musikvertrieb, 2004; www.gebhardtmedia.de). Musiikkia on yhden Ringin verran, 15 tuntia 40 minuuttia. Varsinainen perinnepankki siis!

Mutta nyt kun syksy vielä matala kohti talvea, on meillä hetki aikaa nauttia kauniista luonnosta ja sen hiljaisuudesta. Talvella sitten kääriydymme viltteihin takan ja gramofonin ääreen.

Toivon kaikille lukijoille kuulasta syksyn jatkoa.